

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/185733,Od-Markowej-do-Watykanu-rozmowa-z-dr-Mateuszem-Szpytma-badaczem-historii-rodziny.html>
18.04.2024, 01:31

„Od Markowej do Watykanu” - rozmowa z dr. Mateuszem Szpytmą, badaczem historii rodziny Ulmów, zastępcą prezesa IPN

Poznaj Polaków, którzy ratowali Żydów podczas II wojny światowej. Kim byli Ulmowie? Jak wyglądała droga dr. Mateusza Szpytmy do poznania tragicznych losów tej rodziny i upowszechnianie ich historii w przestrzeni publicznej w kraju i za granicą?

21 czerwca 2023 r. o godz. 17.30 na kanale IPNtv odbędzie się premiera rozmowy z dr. Mateuszem Szpytmą, historykiem, badaczem historii rodziny Ulmów, zastępcą prezesa IPN przeprowadzonej przez Mirosława Biełaskę z warszawskiego oddziału IPN.

Dr Mateusz Szpytma w 2003 roku zaangażował się w badanie i upamiętnianie ofiar zbrodni

z 24 marca 1944 roku, kiedy to w okupowanej przez Niemców Markowej, za udzielanie pomocy prześladowanym Żydom została rozstrzelana rodzina Józefa i Wiktorii Ulmów. Zginęło wówczas 17 osób – Polaków i Żydów. Jediną „winą” Ulmów była chrześcijańska postawa miłości bliźniego. Jediną „winą” ukrywanych Żydów była chęć przeżycia Zagłady.

Dzięki inicjatywie dr. Szpytmy w 2004 r. w Markowej odsłonięto pomnik, a w latach 2008-2016 powstawało tam Muzeum Polaków ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów.

Powyższe działania historyk realizował współpracując z IPN, głównie z jego oddziałami w Krakowie i Rzeszowie. Efektem tej pracy jest też wystawa IPN pt. „Samarytanie z Markowej”, autorstwa Mateusza Szpytmy. Ekspozycja została pokazana w 26. krajach na pięciu kontynentach.

Na stronie internetowej [„Rodzina Ulmów”](#) Instytut Pamięci Narodowej przedstawia kompendium wiedzy na temat losów Samarytan z Markowej – małej wsi nieopodal Łańcuta.

W 1995 r. Wiktorię i Józefa Ulmów zaliczono w poczet Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. W 2003 r. rozpoczął się ich proces beatyfikacyjny ośmioosobowej rodziny.

Papież Franciszek zatwierdził dekret o męczeństwie małżeństwa. 10 września 2023 r. w Markowej odbędzie się beatyfikacja rodziny Ulmów.